

**POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
INSPEKCJI HANDLOWEJ
W GDAŃSKU**

Sygn. akt: ŻN.8361.564.2012.ML-HM

Gdańsk, dnia 2012.12.28

2012 -12- 28
Wysłano dnia

CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o.
ul. Targowa 72
03 - 734 Warszawa

DECYZJA Nr ŻN/D/76/2012/ML

Na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 i art. 40 a ust. 4 ustawy dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* /tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 ze zm./, art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* /tekst jednolity z 2000 r. Dz. U. Nr 98, poz. 1071 ze zm./ oraz § 6 Zarządzenia nr 13/2002 Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku z dnia 29 lipca 2002 r. *w sprawie upoważnienia pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu do podejmowania, wydawania oraz podpisywania decyzji, postanowień, dokumentów i korespondencji w imieniu Wojewódzkiego Inspektora,*

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku

działając w osobie Anny Klecha – Naczelnika Wydziału Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych – leg. nr 000004, upoważnienie Nr 2/08
po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wymierza przedsiębiorcy CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie ul. Targowa 72

karę pieniężną w wysokości 30.000 zł /trzydzieści tysięcy złotych/

z tytułu wprowadzenia do obrotu 3 partii artykułów rolno - spożywczych o wartości 1119,07 zł **zafalszowanych** w rozumieniu artykułu 3 pkt 10 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych, z uwagi na podanie w oznakowaniu nazwy niezgodnej z prawdą i z przepisami

określona 28.12.12 g

dotyczącymi jakości handlowej, podanie w oznakowaniu niezgodnych z prawdą danych w zakresie składu oraz **nieodpowiadających jakości handlowej** określonej w przepisach Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. *ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych* („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. U. L 299 z 16.11.2007 ze zm.) i rozporządzenia Komisji (WE) Nr 445/2007 z dnia 23 kwietnia 2007 r. *ustanawiającego niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2991/94 określającego normy dla tłuszczów do smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1898/87 w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi* (Dz. U. L 106 z dn. 24.4.2007), tj.:

1) Produktu o nazwie **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82%, à 170g, z partii 87 sztuk w cenie 2,69 zł/szt. o wartości 234,03 zł, najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138, producent „MASMAL DAIRY” Sp. z o. o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz, **nieodpowiadającego deklaracji producenta podanej na opakowaniu i jakości handlowej** określonej w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 roku ustanawiającym wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), (Dz. U. L 299 z 16.11.2007 z późn. zm.) i rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 445/2007 z dnia 23 kwietnia 2007 r. ustanawiającym niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 2991/94 określającego normy dla tłuszczów od smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1898/87 w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi (Dz. U. L 106 z 24.04.2007) **z uwagi na:**

- **niższą zawartość tłuszczu,**
- **wyższą zawartość wody,**
- **wyższą zawartość suchej masy beztłuszczowej,**
- **obecność tłuszczu obcego w tłuszczu mlecznym,**
- **obecność steroli pochodzenia roślinnego (β -sitosterolu, campesterolu, stigmasterolu, brassicasterolu),**

2) Produktu o nazwie **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk w cenie 2,99 zł/szt. o wartości 436,54 zł, najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106, producent „MASMAL DAIRY” Sp. z o. o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz, **nieodpowiadającego deklaracji producenta podanej na opakowaniu i jakości handlowej** określonej w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 roku ustanawiającym wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), (Dz. U. L 299 z

16.11.2007 z ze zm.) i rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 445/2007 z dnia 23 kwietnia 2007 r. ustanawiającym niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 2991/94 określającego normy dla tłuszczów od smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1898/87 w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi (Dz. U. L 106 z 24.04.2007) **z uwagi na:**

- **niższą zawartość tłuszczu,**
- **wyższą zawartość wody,**
- **wyższą zawartość suchej masy beztłuszczowej,**
- **obecność tłuszczu obcego w tłuszczu mlecznym,**
- **obecność steroli pochodzenia roślinnego (β -sitosterolu, campesterolu, stigmasterolu, brassicasterolu),**

3) Produktu o nazwie **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk w cenie 2,99 zł/szt. o wartości 448,50 zł, najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179, producent „MASMAL DAIRY” Sp. z o. o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz, **nieodpowiadającego deklaracji producenta podanej na opakowaniu i jakości handlowej określonej** w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 roku ustanawiającym wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), (Dz. U. L 299 z 16.11.2007 z późn. zm.) i rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 445/2007 z dnia 23 kwietnia 2007 r. ustanawiającym niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 2991/94 określającego normy dla tłuszczów od smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1898/87 w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi (Dz. U. L 106 z 24.04.2007) z uwagi na:

- **niższą zawartość tłuszczu,**
- **wyższą zawartość wody,**
- **wyższą zawartość suchej masy beztłuszczowej,**
- **obecność tłuszczu obcego w tłuszczu mlecznym,**
- **obecność steroli pochodzenia roślinnego (β -sitosterolu, campesterolu, stigmasterolu, brassicasterolu).**

Powyższe stwierdzono podczas przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek produktów pobranych podczas kontroli przeprowadzonej w Hipermarkecie CARREFOUR, ul. Braci Grimm 4, 83 – 110 Tczew, należącym do CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 22 sierpnia 2012 r., inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku, działając na podstawie Upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności Nr **ŻN – 564/12** z dnia 20.08.2012 r., podstawa prawna: art. 3 ust. 1 - 3 rozporządzenia (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt* (Dz. U. L 165 z 30.04.2004 r., str. 1 ze zm.), art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 6 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o Inspekcji Handlowej* (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 ze zm.) przeprowadzili kontrolę w Hipermarkecie CARREFOUR w Tczewie przy ul. Braci Grimm 4, należącym do CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

W czasie kontroli do badań laboratoryjnych w Laboratorium Kontrolno-Analitycznym w Olsztynie, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie pobrano próbki m. in.:

- 1) **Masła „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 170g, z partii 87 sztuk, najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138, producent „MASMAL DAIRY” Sp. z o.o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz,
- 2) **Masła „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk, najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106, producent „MASMAL DAIRY” Sp. z o.o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz,
- 3) **Masła „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk, najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179, producent „MASMAL DAIRY” Sp. z o.o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz.

Próbki do badań pobrano na podstawie art. 16 ust. 1 pkt. 10 i rozdziału 6 ustawy z dnia 15.12.2000 r. *o Inspekcji Handlowej* (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz.1219 ze zm.), rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27.04.2012 r. *w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej* (Dz. U. z 2012 r., poz. 496), rozporządzenia Komisji (WE) Nr 445/2007 z dnia 23.04.2007 r. ustanawiającego niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2991/94 *określającego normy dla tłuszczów do smarowania* oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1898/87 *w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi* (Dz. U. L 106/24 z 24.04.2007), normy PN-EN ISO 707:2009 *Mleko i przetwory mleczne. Wytyczne do pobierania próbek*, normy PN-83/N-03010 *Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór jednostek produktu do*

próbki, w sposób losowy i reprezentatywny w odniesieniu do badanej partii, w ilości niezbędnej do wykonania badań.

Szczegółowy sposób pobrania próbek wyżej wymienionych produktów oraz zakres badań laboratoryjnych określono w protokole pobrania próbki produktu Nr 078697 i Nr 078695 z dnia 22.08.2012 r. Jednocześnie pobrano próbki kontrolne wyżej opisanych produktów z tych samych partii, w ilości odpowiadającej ilości pobranej do badań laboratoryjnych, które po zabezpieczeniu przekazano pod nadzór pracownika Hipermarketu CARREFOUR w Tczewie, ul. Braci Grimm 4. Szczegółowy sposób pobrania próbek kontrolnych zawarto w protokole pobrania próbki kontrolnej Nr 078682 i Nr 078680 z dnia 22.08.2012 r.

Ww. próbki przekazano do badań do laboratorium Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Olsztynie, które posiada stosowną akredytację przyznaną przez Polskie Centrum Akredytacji i jest uprawnione do dokonywania badań próbek produktów tłuszczowych.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że ww. próbki **nie odpowiadały** wymogom określonym w deklaracji producenta i w przepisach rozporządzenia Rady (WE) Nr 1234/2007 z dnia 22.10.2007 roku ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) i rozporządzenia Komisji (WE) Nr 445/2007 z dnia 23.04.2007 r. ustanawiającego niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady 2991/94 określającego normy dla tłuszczów do smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1898/87 w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi **z uwagi na:**

niższą zawartość tłuszczu:

- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 170g, z partii 87 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138 - zawartość tłuszczu metodą obliczeniową % - $75,6 \pm 0,3$; $75,6 \pm 0,3$; $75,5 \pm 0,3$; $75,7 \pm 0,3$; $75,7 \pm 0,3$ – średnia zawartość tłuszczu 76%, deklaracja na opakowaniu 82 ± 1 ,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106 - zawartość tłuszczu metodą obliczeniową % - $73,1 \pm 0,3$; $73,2 \pm 0,3$; $73,2 \pm 0,3$; $73,2 \pm 0,3$ – średnia zawartość tłuszczu 73%, deklaracja na opakowaniu 82 ± 1 ,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179 - zawartość tłuszczu metodą obliczeniową % - $62,6 \pm 0,3$; $62,8 \pm 0,3$; $62,7 \pm 0,3$; $62,8 \pm 0,3$; $62,5 \pm 0,3$ – średnia zawartość tłuszczu 73%, deklaracja na opakowaniu 82 ± 1 .

wyższą zawartość wody i suchej masy beztłuszczowej:

- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 170g, z partii 87 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138 - zawartość wody metodą wagową (techniczna) % - $22,1 \pm 0,2$; $22,1 \pm 0,2$; $22,2 \pm 0,2$; $22,2 \pm 0,2$; $22,2 \pm 0,2$ – nie więcej niż 16%; zawartość suchej masy beztłuszczowej metodą wagową (techniczna) % - $2,2 \pm 0,4$; $2,3 \pm 0,4$; $2,3 \pm 0,4$; $2,2 \pm 0,3$; $2,2 \pm 0,3$ – nie więcej niż 2%,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk, partii z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106 - zawartość wody metodą wagową (techniczna) % - $24,4 \pm 0,3$; $24,4 \pm 0,3$; $24,3 \pm 0,3$; $24,3 \pm 0,3$; $24,2 \pm 0,3$ – nie więcej niż 16%; zawartość suchej masy beztłuszczowej metodą wagową (techniczna) % - $2,5 \pm 0,4$; $2,4 \pm 0,4$; $2,5 \pm 0,4$; $2,5 \pm 0,3$; $2,5 \pm 0,3$ – nie więcej niż 2%,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179 - zawartość wody metodą wagową (techniczna) % - $33,7 \pm 0,4$; $33,5 \pm 0,4$; $33,4 \pm 0,4$; $33,4 \pm 0,4$; $33,7 \pm 0,4$ – nie więcej niż 16%; zawartość suchej masy beztłuszczowej metodą wagową (techniczna) % - $3,7 \pm 0,6$; $3,7 \pm 0,6$; $3,7 \pm 0,6$; $3,8 \pm 0,6$; $3,8 \pm 0,3$ – nie więcej niż 2%.

obecność niedozwolonego tłuszczu obcego w tłuszczu mlecznym:

- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 170g, z partii 87 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138 – metodą GC % - $7,92 \pm 0,77$ – niedozwolone,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106 – metodą GC % - $8,01 \pm 0,78$ – niedozwolone,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179 - metodą GC % - $12,87 \pm 0,73$ – niedozwolone.

obecność niedozwolonych steroli pochodzenia roślinnego (β -sitosterolu, campesterolu, stigmasterolu, brassicasterolu):

- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 170g, z partii 87 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138 – metodą GC mg/kg - β -sitosterolu – 72 ± 14 , campesterolu - 45 ± 13 , stigmasterolu – 9 ± 3 , brassicasterolu – 18 ± 5 – niedozwolone,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106 – metodą GC mg/kg - β -sitosterolu – 72 ± 14 , campesterolu - 45 ± 13 , stigmasterolu – 9 ± 3 , brassicasterolu – 18 ± 5 , niedozwolone,
- ❖ **Masło „Ekstra”** zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk, z oznaczeniem: najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179 - metodą GC mg/kg - β -sitosterolu – 57 ± 11 , campesterolu - 28 ± 8 , stigmasterolu – 9 ± 3 , brassicasterolu – 9 ± 3 – niedozwolone.

Szczegóły badań zawarto w Sprawozdaniach z badań Nr 646/2012, 647/2012, 648/2012 z dnia 30.08.2012 r.

Pismem z dnia 04.09.2012 r. zawiadomiono spółkę o wynikach analiz laboratoryjnych oraz o możliwości zbadania próbki kontrolnej. **W piśmie z dnia 14.09.2012 r. strona wniosła o przebadanie próbek kontrolnych zabezpieczonych w kontrolowanej placówce handlowej.** W dniu 26.09.2012 r. przedstawiciel Inspekcji Handlowej przybył do kontrolowanej placówki tj. do Hipermarketu Carrefour w Tczewie przy ul. Braci Grimm 4, celem pobrania zabezpieczonych próbek kontrolnych ww. produktów i przekazania ich do badań w Laboratorium Specjalistycznym w Gdyni Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. W hipermarkecie stwierdzono brak przedmiotowych próbek. Według oświadczenia złożonego przez pracownika sklepu próbki kontrolne zostały wydane w dniu 21.09.2012 r. przedstawicielowi producenta MASMAL DAIRY Sp. z o.o., tj. p. Szymonowi Gołębiowskiemu, na jego żądanie za zgodą Pana Marcina Abramowskiego – menagera zawodu działu PDK.

W dniu 22.10.2012 r. wpłynęło do tut. Inspektoratu pismo z Kancelarii Rady Prawnego Pana Łukasza Szmit reprezentującego producenta kwestionowanego masła – tj. „MASMAL DAIRY” Sp. z o.o., ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz. W piśmie tym Spółka „MASMAL DAIRY” wносиła o przeprowadzenie dowodów ze sprawozdań z badań nr 86283/12/GDY, 86259/12/GDY, 86277/12/GDY próbek kontrolnych (pobrane i zabezpieczone w toku kontroli przez inspektorów Inspekcji Handlowej) z zakwestionowanych partii produktów.

Z załączonych sprawozdań z badań wykonanych przez J.S. Hamilton Poland Ltd. Sp. z o.o., ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia wynika, że: przedmiotowe próbki - masło „Ekstra” zawartość tłuszczu 82% à 170g, z partii 87 sztuk, najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138, masło „Ekstra” zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk, najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106, masło „Ekstra” zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk, najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179 - **stanowią czysty produkt.**

W odniesieniu do ww. pisma z dnia 22.10.2012 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku poinformował Kancelarię Rady Prawnego, iż **całkowicie odrzuca zawarty w nim wniosek**, z uwagi na naruszenie przez mandanta przepisów określonych w art. 29 ustawy z dnia 15.12.2000 r. o *Inspekcji Handlowej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 ze zm.). **Ponadto zabezpieczone i oddane pod nadzór pracownika CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o. próbki kontrolne**, do badań zleciła firma „MASMAL DAIRY” Spółka z o. o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz, która jest producentem kwestionowanych produktów, a **nie jest stroną w toczącym się postępowaniu.**

W myśl przepisu art. 29 ust. 3 cytowanej ustawy o Inspekcji Handlowej „**Badanie próbki kontrolnej przeprowadza się na wniosek lub z urzędu**”. Strona postępowania tj. **CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o.** z siedzibą w Warszawie złożyła wniosek o przebadanie próbek kontrolnych, tym samym próbki **mogły być zbadane wyłącznie przez stronę postępowania**.

Pismem z dnia 03.12.2012 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. zafałszowanych 3 partii masła. Ponadto w piśmie tym poinformowano, że na podstawie art. 10 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego* (tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) - stronie przysługuje prawo do czynnego udziału w toku postępowania tj. do zapoznania się z aktami sprawy oraz składania wyjaśnień i wniosków dowodowych.

W odpowiedzi (pismo z dnia 11.12.2012r.) strona zawiadomiła tut. Inspektora o zakończeniu współpracy w zakresie dostarczania produktów Masło Ekstra 170 g i Masło Ekstra 200 g przez firmę MASMAL DAIRY z niższej półki cenowej oraz poinformowała co następuje: *„Pragniemy także nadmienić, że wykryte nieprawidłowości dotyczą cech fizyko - chemicznych produktu, co oznacza, że powstały one na etapie produkcji. Spółka zatem nie miała bezpośredniego wpływu na jakość produktu. W związku z tym podmiot kontrolowany wprowadzając do obrotu partię produktu niezgodnego był nieświadomy, że nie spełniał on wymagań jakości handlowej. Spółka nabyła produkt w dobrej wierze i zgodnie z zapewnieniem dostawcy, produkt powinien spełniać wszystkie normy i wymagania prawne.”*

Pismem z dnia 04.12.2012 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zwrócił się do przedsiębiorcy o wyliczenie i przesłanie informacji o wielkości osiągniętych obrotów w 2011 roku.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku dokonał analizy wyników badań laboratoryjnych i stwierdził, że przedsiębiorca CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie wprowadził do obrotu **3 partie produktów o nazwie masło** produkcji „MASMAL DAIRY” Sp. z o.o. ul. Magazynowa 8, 86-300 Grudziądz tj.: Masło „Ekstra” zawartość tłuszczu 82% à 170g, z partii 87 sztuk, najlepiej spożyć przed 15.09., numer partii 138, Masło „Ekstra” zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 146 sztuk, najlepiej spożyć przed 16.09., numer partii 106, Masło „Ekstra” zawartość tłuszczu 82% à 200g, z partii 150 sztuk, najlepiej spożyć przed 20.09., numer partii 179, **zafałszowane** w rozumieniu art. 3 pkt 10 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych z uwagi na **obecność niedozwolonego tłuszczu obcego w tłuszczu mlecznym, obecność niedozwolonych steroli pochodzenia roślinnego (β -sitosterolu, campesterolu, stigmasterolu, brassicasterolu) oraz nieodpowiadające jakości handlowej**

określonej w przepisach o jakości handlowej i deklaracji producenta z uwagi na niższą zawartość tłuszczu, wyższą zawartość wody, wyższą zawartość suchej masy beztłuszczowej.

W polskim ustawodawstwie definicję zafałszowanego środka spożywczego, w zakresie wymagań jakości handlowej, zawiera art. 3 pkt. 10 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*. Stosownie do treści tego przepisu „*artykuł rolno - spożywczy zafałszowany to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, w szczególności jeżeli:*

a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,

b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,

c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej”.

W myśl art. 16 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.2.2002, str. 1):

Prezentacja

„Bez uszczerbku dla bardziej szczegółowych przepisów prawa żywnościowego, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności lub pasz, z uwzględnieniem ich kształtu, wyglądu lub opakowania, używanych opakowań, sposobu ułożenia i miejsca wystawienia oraz informacji udostępnionych na ich temat w jakikolwiek sposób, nie może wprowadzać konsumentów w błąd.”

Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy z dnia 25.08.2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 136, poz. 914 ze zm.) „**Oznakowanie środka spożywczego nie może:**

1) wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności:

a) co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (...):

Należy zaznaczyć, że przy ocenie czy w danym przypadku mamy do czynienia z fałszowaniem żywności, czy „tylko” z niezgodnością z wymaganiami jakościowymi, istotnie ważną kwestią jest to, czy niezgodność ta została spowodowana świadomie przez wprowadzającego do obrotu. Dotyczy to jednak nie tylko sytuacji gdy przedsiębiorca wie o niezgodności i pomimo tego wprowadza produkt do obrotu, ale także, kiedy o tej niezgodności nie wie lecz powinien wiedzieć przy dołożeniu należytej staranności wymaganej od profesjonalisty w danych warunkach.

Omawiając kwestię kwalifikacji czynu jako „zafałszowanie żywności” warto przywołać wydany dnia 7 września 2011 r. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygn. akt VI SA/Wa 1350/11, który orzeka, iż **„samo stwierdzenie faktu wprowadzenia zafałszowanego artykułu rolno – spożywczego do obrotu jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary”**. Przy odpowiedzialności karno – administracyjnej nie ma znaczenia, czy zafałszowanie nastąpiło z winy (umyślnej lub nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie.”

Zgodnie z art. 114 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22.10.2007 r. *ustanawiającym wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych* („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007 z późn. zm.) **„Produkty żywnościowe przeznaczone do spożycia przez ludzi można wprowadzać do obrotu jako mleko i przetwory mleczne, tylko jeśli są one zgodne z definicjami i nazwami ustanowionymi w załączniku XII do tego rozporządzenia”**.

W sekcji II ust. 2 załącznika XII do cytowanego rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 **„Definicje i nazwy (...)”** podano: **„*przetwory mleczne*” oznaczają produkty uzyskiwane wyłącznie z mleka**, przy założeniu że można dodać substancje konieczne do ich wytworzenia, o ile nie stosuje się ich do zastąpienia – w całości lub w części – jakichkolwiek **naturalnych składników mleka**. **Wyłącznie dla przetworów mlecznych zarezerwowane są m.in. następujące nazwy: masło (...).**”

Ponadto obowiązujące przepisy cytowane powyżej określają dla masła:

- zawartość tłuszczu mlecznego nie mniej niż 80 % ale nie więcej niż 90%,
- zawartość wody nie więcej niż 16%,
- zawartość suchej masy beztłuszczowej nie więcej niż 2 %

Dodatek do masła steroli pochodzenia roślinnego i tłuszczu pochodzenia obcego jest niedozwolony.

Należy zaznaczyć, że przy ocenie czy w danym przypadku mamy do czynienia z fałszowaniem żywności, czy „tylko” z niezgodnością z wymaganiami jakościowymi, istotnie ważną kwestią jest to, czy niezgodność ta została spowodowana świadomie przez wprowadzającego do obrotu. Dotyczy to jednak nie tylko sytuacji gdy przedsiębiorca wie o niezgodności i pomimo tego wprowadza produkt do obrotu, ale także, kiedy o tej niezgodności nie wie lecz powinien wiedzieć przy dołożeniu należytej staranności wymaganej od profesjonalisty w danych warunkach.

Omawiając kwestię kwalifikacji czynu jako „zafałszowanie żywności” warto przywołać wydany dnia 7 września 2011 r. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygn. akt VI SA/Wa 1350/11, który orzeka, iż **„samo stwierdzenie faktu wprowadzenia zafałszowanego artykułu rolno – spożywczego do obrotu jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary”**. Przy odpowiedzialności karno – administracyjnej nie ma znaczenia, czy zafałszowanie nastąpiło z winy (umyślnej lub nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie.”

Zgodnie z art. 114 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22.10.2007 r. *ustanawiającym wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”)* (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007 z późn. zm.) **„Produkty żywnościowe przeznaczone do spożycia przez ludzi można wprowadzać do obrotu jako mleko i przetwory mleczne, tylko jeśli są one zgodne z definicjami i nazwami ustanowionymi w załączniku XII do tego rozporządzenia”**.

W sekcji II ust. 2 załącznika XII do cytowanego rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 „Definicje i nazwy (...)” podano: **„przetwory mleczne” oznaczają produkty uzyskiwane wyłącznie z mleka**, przy założeniu że można dodać substancje konieczne do ich wytworzenia, o ile nie stosuje się ich do zastąpienia – w całości lub w części – jakichkolwiek **naturalnych składników mleka**. **Wyłącznie dla przetworów mlecznych zarezerwowane są m.in. następujące nazwy: masło (...).**”

Ponadto obowiązujące przepisy cytowane powyżej określają dla masła:

- **zawartość tłuszczu mlecznego nie mniej niż 80 % ale nie więcej niż 90%,**
- **zawartość wody nie więcej niż 16%,**
- **zawartość suchej masy beztłuszczowej nie więcej niż 2 %**

Dodatek do masła steroli pochodzenia roślinnego i tłuszczu pochodzenia obcego jest niedozwolony.

Celem prawa żywnościowego jest szeroko rozumiana ochrona interesów konsumenta. Art. 8 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28.01.2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.2.2002, str. 1) zwane dalej „rozporządzeniem (WE) 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28.01.2002 r.” precyzuje, że celem tego prawa jest ochrona interesów konsumentów i umożliwienie im świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie:

- oszukańczym lub podstępny praktykom,
- **falszowaniu żywności.**

Artykuł 17 ust. 1 cytowanego Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28.01.2002 r. stanowi: „*Podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów*”. Dotyczy to zatem i ostatniego szczebla, jakim jest sprzedaż konsumentom.

Pod pojęciem wprowadzanie na rynek, zgodnie z art. 3 pkt 8 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28.01.2002 r., należy rozumieć **posiadanie żywności w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży** lub innej formy dysponowania bezpłatnego lub nie, oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. Definicja ta została wprowadzona również art. 3 ust. 3 pkt 52 ustawy z dnia 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 136, poz. 914 ze zm.). Zgodnie z tym artykułem wprowadzanie żywności do obrotu odpowiada definicji wprowadzania na rynek w rozumieniu art. 3 pkt 8 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28.01.2002 r. Nie ma znaczenia na jakim etapie wprowadzony jest produkt zafałszowany.

Uwzględniając również definicję obrotu zawartą w art. 3 pkt 4 cytowanej ustawie o jakości handlowej art. rolno – spożywczych, odwołującą się do treści art. 3 pkt 8 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002, za jakość handlową odpowiada nie tylko producent, ale także przedsiębiorcy prowadzący obrót handlowy produktami żywnościowymi, na każdym jego etapie, w tym także detalicznym.

Przedstawiona powyżej interpretacja znajduje poparcie w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 23.11.2006 r. w sprawie C-315/05 (Dz. U.C 331 z dnia 30.12.2006 r., str. 14) wydanego w trybie prejudycjalnym, z którego wynika, że wprowadzający do obrotu może być odpowiedzialny za jakość, nawet w sytuacji,

gdy ogranicza się on, jako zwykły dystrybutor do wprowadzenia do obrotu produktu w postaci w jakiej został mu dostarczony przez producenta. Określając ramy prawne wyroku Trybunał Sprawiedliwości przywołał m. in. art. 3 pkt. 3 oraz art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, które definiują podmiot działający na rynku spożywczym oraz ustanawiają obowiązki tych podmiotów w zakresie przestrzegania wymagań prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji. Każdy z podmiotów, tj. producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem przestrzegania prawa żywnościowego.

Ustawa z dnia 21.12.2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) stanowi:

▪ w art. 40a ust.1, pkt. 4 „**Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafalszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000,- zł.**”.

Kary zastosowane w przypadku naruszenia prawa żywnościowego zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28.01.2002 r. powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zgodnie z art. 40 a ust. 5 cytowanej ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych, ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił przede wszystkim: stopień szkodliwości, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość obrotów.

Wykonując dyspozycję powyższego przepisu Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku stwierdził i uznał:

- *stopień szkodliwości czynu za najwyższy* - wprowadzenie do obrotu produktu o nazwie masło zawierającego niedozwoloną zawartość tłuszczu obcego w tłuszczu mlecznym i steroli pochodzenia roślinnego (β -sitosterolu, campesterolu, stigmasterolu, brassicasterolu) w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, wprowadzając w błąd, w szczególności co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy i składu. Konsument nabywając produkty oznaczane nazwą „masło ekstra” przekonany jest o wysokich walorach jakościowych oraz o cechach i właściwościach charakterystycznych dla masła. Zastosowanie nazwy „masło” w odniesieniu do produktu, w którym tłuszcz mleczny zastąpiono sterolami pochodzenia roślinnego i tłuszczem obcym wprowadza konsumenta w błąd co do rodzaju nabywanego towaru a jej skutkiem jest wybór niezgodny z oczekiwaniami. W aktualnych warunkach rynkowych konsumenci świadomi są ogromnej różnorodności oferowanych im produktów tłuszczowych i z rozwagą podchodzą do oznaczeń tych produktów. Przeciętny konsument, będąc z reguły osobą uważną i racjonalną, potrafi dokonać samodzielnej analizy adresowanych do niego

przekazów rynkowych zawartych w oznakowaniu produktów. Konsument, podejmując decyzję o zakupie produktu o nazwie masło kieruje się przede wszystkim nazwą tego produktu. Informacja o nazwie produktu znajdująca się na opakowaniu powinna być rzetelna, nie wzbudzająca wątpliwości. Konsument, bez przeprowadzenia specjalistycznych badań, nie jest w stanie stwierdzić, czy faktycznie nabywany produkt jest masłem. Dlatego też musi zaufać przedsiębiorcy, że ten wprowadza do obrotu pełnowartościowy produkt odpowiadający jego nazwie;

- *stopień zawinienia przedsiębiorcy jako wysoki* – wprawdzie ww. Spółka nie wyprodukowała przedmiotowych artykułów żywnościowych, ponosi jednak zgodnie z przepisami prawa żywnościowego jako sprzedawca odpowiedzialność za ich jakość. Strona postępowania jako profesjonalista działający od dłuższego czasu na rynku art. rolno – spożywczych, wprowadzający do obrotu środki spożywcze, dysponuje środkami pozwalającymi na zatrudnienie specjalistów nadzorujących przestrzeganie przepisów prawa żywnościowego i zlecanie badań. Ponadto posiadając odpowiednie zaplecze logistyczne, strona postępowania powinna podejmować działania mające na celu wyeliminowanie z obrotu produktów wadliwych, chociażby przez wyrywkowe dokonywanie badań laboratoryjnych produktów, które wprowadza na rynek, aby zapewnić dostawy towarów odpowiedniej jakości oraz wymagać od swoich kontrahentów przestrzegania określonych standardów. Masło jest szczególnym produktem a jego skład winien być pod szczególną kontrolą na wszystkich etapach wprowadzania do obrotu. Oferowanie w obrocie zafałszowanego masła jest godzeniem się na działanie na szkodę konsumentów;
- *zakres naruszenia jako wysoki*, gdyż jest to naruszenie wymagań w zakresie jakości oraz oznakowania, istotnych z punktu widzenia właściwości produktu oraz regulacji rynków rolnych;
- *wielkość obrotów* pozwala na uznanie Carrefour Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie za makroprzedsiębiorcę;
- jest to drugi przypadek wprowadzenia przez stronę do obrotu na rynek artykułu spożywczego nieodpowiadającego jakości handlowej w okresie 24 miesięcy poprzedzających kontrolę.

W 2011r przeprowadzono kontrolę u ww. przedsiębiorcy, w wyniku której stwierdzono wprowadzenie do obrotu *Sera Gouda zafałszowanego w rozumieniu art. 3 pkt. 10* cytowanej na wstępie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Decyzją z dnia 27.07.2011 r. wymierzono Spółce karę pieniężną w wysokości 8.000 zł.

W związku z powyższym, Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych karę pieniężną stanowiącą dochód budżetu państwa przedsiębiorca CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o., 03 - 734 Warszawa, ul. Targowa 72 powinien wpłacić na **rachunek bankowy:**

Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku

Nr 03 1010 1140 0069 6922 3100 0000 NBP/o Gdańsk

lub w kasie Inspektoratu, w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4 codziennie w dni robocze w godzinach 7:15 – 15:15 w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna. Kara niezapłacona w terminie staje się zaległością podatkową w rozumieniu art. 51 § 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. *Ordynacja podatkowa* / tj. Dz. U. z 2012r poz.749./, od której naliczane są odsetki za zwłokę zgodnie z art. 53 § 1 *Ordynacji podatkowej*.

Pouczenie:

1. Zgodnie z art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie postępowania służy odwołanie od niniejszej decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa. Odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4, 80 – 240 Gdańsk.
2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji (art. 130 § 2 K.p.a.)
3. Zgodnie z art. 40a ust. 8 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych w zakresie nieuregulowanym w ustawie, do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy *Ordynacja podatkowa*.

Otrzymują:

1. CARREFOUR POLSKA Sp. z o. o. ul. Targowa 72, 03 – 734 Warszawa
2. a/a
3. Wydział BA w /m

Z up. POMORSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA INSPEKCJI HANDLOWEJ
Anna Klecha
NACZELNIK WYDZIAŁU KONTROLI ARTYKUŁÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH I NIEŻYWNOŚCIOWYCH

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ul. Marii Konopnickiej 4, 80 – 240 Gdańsk	Tel. (058) 341 – 09 – 24 Fax. (058) 341 – 08 – 77 Fax. (058) 341 – 53 – 37
Wydział Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych	Tel. (058) 341 – 87 – 83 wew. 34, 40

ML